

ארכיון M49E
501-1000

501 – אלמונית - מסע רגלי ב- SAKSONIA

502-KORNFELD HANKA - מספרת על: SCHRIEBEN -SKARZYSKO - KRAKOW

503-TAUSTEIN BENJAMIN -שבוי מלחמה פולני בהונגריה

504-ROLNIK MORDCHAJ - העד מספר על גטאות IWENICZ ו- DWORZEC - העד הצטרף לפרטיזנים שפעלו באזור ולאחר השחרור התגייס לצבא האדום ונלחם עד לכניעת הגרמנים

505-SZWARTZ ISER + KAGAN JOSEF -**זאת עדות של שני לוחמים מיחידת BIELSKI הנודעת** - הם מספרים על אחריתם של יהודי IWIA והצטרפותם לפרטיזנים עם משפחותיהם - הגרמנים עורכים מצוד ביער העד NALIBOCKI נגד היחידה ומחנה המשפחות - קבוצת נשים, ילדים ולוחמים מצליחים לפרוץ את המצור הגרמני דרך הביצות - הם חוצים את הנהרות NIEMEN ו- BEREZINA אל חוף מבטחים

506-KOWENSKI ELIAH -העד מספר על רצח יהודי ZETL - הוא מצטרף לפרטיזנים הפעילים ביער LIPICZANSKA - הוא מספר על קבוצה של 8 יהודים חמושים שיצאו מגטו ZETL כדי להצטרף לפרטיזנים ונרצחו ע"י פרטיזנים רוסים.

507-MALEWSKI JAKOB -העד מספר על העיירה SZCZUCZYN - ב- 9/5/1942 התרחש החיסול הסופי - העד הצטרף לפרטיזנים שפעלו באזור LIDA

508-KATZ JAKUB - עדות דומה, **מפורטת יותר במס. 417** - GRUNBERG, FENIGSTEIN HENRYK, CHRZYMAN ILLIE, DR.FEINSTEIN

509-ALEKSANDER MAREK -העדים מספרים מה עלה בגורלם של היהודים שהוצאו מגטו WARSZAWA בעת המרד

510-WIDMAN BARUCH - פרטיזן באזור STRYJ

511-ELMAN JOSEF - אחרי חיסול גטו PRUZANI התארגנה קבוצה שהתקיפה את המשמר הגרמני בעיר, השיגה נשק והתחילה לפעול פעולה פרטיזנית באזור

512-LERHAFT LEONARD - **העד מספר על בחירת בעלי מקצוע בתחום הדפוס במחנה AUSCHWITZ - נבחרה קבוצת אנשים מומחים בתחום גלופות, צילום, כריכה, דפוס והם נשלחו למחנה SACHSENHAUSEN שם הם בודדו ועסקו בזיוף מט'ח, בעיקר לירות שטרלינג - הם זייפו גם דרכונים, פנקסי שרות של חיילי בנות הברית ומסמכים אחרים - הם זכו לתנאים מיוחדים והם המשיכו בעבודתם עד הרגע האחרון של התקרבות החזית - הם ניצלו באופן מקרי**

513-ROZMARYN MAKSYMILIAN - צעיר שערכו עליו ניסויים רפואיים

PARCZEW -העד מספר על פעילות של פרטיזנים יהודים ביערות SZAPIRA IZRAEL-514=
ראשוני הפרטיזנים היו יהודים מעיירת PINCZEW

BERMAN DUNIA-515=* -ילדה מ - HORODENKO מספרת על האקציות בעיירה - **הטביעו ילדים בנהר DNIESTER - הגרמנים שלחו חשבון ל - JUDENRAT אחרי האקציה הראשונה לתשלום מחיר הכדורים -** הגטו ומחנה העבודה ב- TLUSTE

SZWARCBLATT BORUCH-516 -מספר על פעולה פרטיזנית

SZWARCBLATT B.-517 -העד מספר שפרטיזנים תקפו יחידה גרמנית ב- ROKITNO והרגו 42 גרמנים – בתגובה נרצחו 100 יהודים בכיכר העיר והיתר הוגלו ל- **SARNY - בעד כל יהודי שהגויים מסרו לידי הגרמנים הם קבלו קילו סוכר וקילו מלח**

CYGLER TAMARA-519=* -תושיית הילדה ועזרת פולניה הצילו את העדה הקטנה

RUSINEK ESTERA-520= -העדה מספרת על **קבוצת צעירים בעיירה PILICA שפועלים במחתרת בגטו ומשתפים פעולה עם יו"ר ה- JUDENRAT -** הם משיגים נשק, יוצאים ליער ונלחמים

521-522 - חסרים ב - Z.I.H.

523 - **LERCHENFELD ANNA** - העדה מספרת בפירוט את קורות יהודי BEDZIN - העדה מספרת על הגטו, על האקציות הרבות עד לחיסולו הסופי

524 - **LERCHENFELD ANNA** - המשך העדות הקודמת המספר על גורל יהודי BEDZIN במחנות לאחר חיסול הגטו

525 - חסר ב - Z.I.H.

ZMIGROD HELENA-526 - העדה מספרת על הגרמני RUDOLF BRAUNE שקיבל מפעל קטן לסנדלרות שהיה שייך לאחים KALISZ ב - DABROWA GORNICA - המפעל עובד בשביל הצבא הגרמני ויהודים חושבים שהם מוגנים – העדה סוקרת את מצב היהודים ב - BEDZIN ו- SOSNOWIEC עד לחיסול הסופי

527 - **LEIB TEL L-** מספר על RUDKI - מסתור ביער

KOPPEL IZAAK - 528= -העד נולד בגרמניה - היה בהכשרה חלוצית חקלאית- באפריל 1943 הגיע ל- AUSCHWITZ

529 - **STRYKOWSKI GERSZON** -מספר על PIOTRKOW ומחנות נוספים

530 - **KOTLAR MENDEL** - עם פרטיזנים ב- NUJNO

531 - **WITTELSON CHAIM** - ZLOCZOW וכפרי הסביבה- סיפור הישרדות

MAJER JOSEF-532 -מספר על ארגון מחתרתי של נוער קומוניסטי בגטו LODZ ב- PUSZCZA LIPICZANSKA שם היה קיים מחנה משפחתי - הם מגיעים ליער לאחר אקצית החיסול ב- ZETHL

533 - RAUCH EUGENIUS - העד הוא יהודי מבוגר, רופא כירורג במקצועו המספר על
BIELSK - בסוף יוני 1942 חוסל הגטו - העד יחד עם אחרים הגיעה ל-AUSCHWITZ

**REZNIK DOW-543= העד הוא פרטיזן, חבר השומר הצעיר מהעיירה MIR - קורות העיירה
קשורה לדמותו של RUFIZEN OSWALD היהודי שמתחזה ומגיע למעמד של סגן מפקד
הז'נדרמריה הגרמנית בעיירה- הוא היה מזהיר את היהודים על כל פעולה שהגרמנים
תכננו - הוא מסר לעד ולחבריו נשק ויעץ להם לצאת ליער- בסופו של דבר נמצא נבל
יהודי שהלשין עליו והעד מוסר את שמו - OSWALD מסתתר במנזר ושם הפך למאמין
בישו - הפרשה ידועה**

ZOLTAK ETKA-544= העדה מספרת את קורות יהודי העיירה CZYSZEW בזמן הקצר בין יוני
לחודש אוגוסט 1941 - רוב יהודי העיירה נרצחו ב- 21/8/1941 בחורשה
ליד הכפר SLUBORZE KOZY

ZOLTAK ETKA- 545= העדה מסתרת בכפרים באזור BIALYSTOK

KOLESNIK ZALMAN- 546 - העד מספר על שרפת בית הכנסת ב- BIALYSTOK - 1941

GERSHUNI MOSHE- 547 - קורותיו אחרי חיסול גטו BIALYSTOK פתיחת קברי אחים

ZARNOWIECKA ZOFIA- 548 - פולניה. מספרת על WILNA והסביבה

SNIADOWER GERSZON-549= עדותו של יהודי שבורח מהשחיטה בעיירה LIUBISZOW
הורג שוטר ומצויד ברובה מגיע ליער והופך לפרטיזן מצטיין באזור PINSK הוא היה ביער
תקופה ארוכה מ- 30/6/1941 עד מרץ 1944- בעדות מוזכרים שמות רבים של פרטיזנים
יהודים

BURSZEIN PEJSECH - 550 - העד מתאר את יום חיסול גטו BIALYSTOK -
16/8/1943

551 - חסר ב - Z.I.H.

WOLKENBERG HELA- 552* - העדה מספרת על 1200 ילדים מ- BIALISTOK
שהגיעו ל- TEREZIN

SRAGOWICZ- 553 - על STOLPCE ,KOLDISZEW ,BARANOWICZE - ברח לפרטיזנים -

ZARECKI LEJZER - 554 מספר על STOLPCE

RAJZER LEJB- 555= העד מספר על מחתרת של אנשים צעירים שהתארגנה בגטו
GRODNO - העד מצטרף לפרטיזנים

CEITLIN FANIA-556= העדה מספרת על גטו DWINSK בחודשים ראשונים לכיבוש – היא
מספרת שביום חיסול הגטו ב - 1/5/1942 **קבוצת אנשים התאבדה ע"י בליעת רעל**

557 - NISSENBAUM ABRAM - העד מספר על מחנה BUCHENWALD בחודשים
האחרונים לפני השחרור

ROSENBERG LEA-558= העדה מספרת קורות יהודי DWINSK

BIDGOSZCZ - ENGELBARDT MARKUS-559= העד מספר בקצרה על היהודים ב-

MALCHOW - WEINTROIB CHASIA - 560 העדה מספרת בקצרה על הגיעם למחנה

MGR. SZMIDT S.-561= העדה מספרת על **יזמה של מספר אנשי חינוך שהתקשו לפתוח גנים, בתי ספר יסודיים ותיכונים בגטו WILNA** - הם התחילו לפעול כבר בסוף 1941 - העדה עצמה עבדה במחלקת החינוך של הגטו - העדה מוסרת פרטים רבים על סגל המורים ועל פעילות בתי הספר - הם פעלו עד סיום שנת הלימודים בקיץ 1943

SZPAK SZAJNE-562= העדה מספרת שאחרי חיסול גטו VILNA היא נשלחה למחנה ריכוז ב RIGA - לפני הכניסה למחנה התקיימה סלקציה בה הפרידו נשים עם ילדים מכל היתר - **היא עזבה את ילדתה והתיצבה לבדה - זאת עדות יחידה של אם שמעוזה לספר שעזבה את ילדתה כדי להינצל**

MANTA BERT-563= העד מספר על מחנה העבודה SWIERZEN ועל בריחה לפרטיזנים - העד מוסר פרטים כואבים על יחס הפרטיזנים הסובייטיים ליהודים שרוצים להצטרף ללחימה ועל היחס הנבזה אל חסרי הנשק מביניהם

BERKOWICZ BERKO-564= הרג יהודים בידי פרטיזנים סובייטים - STOLPCE - העד מספר על **מרד בעיירות NIESWIEZ ו-KLOCK**

KOWALSKI ROMAN-565= פולני שסיפק נשק למורדי גטו WARSZAWA - **ארגן הוצאת מורדים וסתם יהודים דרך תעלות הביוב** - נאסר והיה ב- BUCHENWALD

KONOPKA JUDEL-566 = העד מספר על WORONOWO

GOLDWAJN GAD-567= העד מספר על אחת הקהילות הותיקות והגדולות של פולין שיש עליה מעט מאד עדויות - KALISZ - **העדות היא מיוחדת כי מהעיר גורשו היהודים בגלים אחדים אך בתאריך מוקדם ושונה מאשר בכל מקום אחר** - מתוך קרוב ל- 30000 נשארו מאות אחדות באביב 1940

GORODEJSKA ESTERA-568= העדה מספרת על המתרחש בעיירה MIR - היא ומשפחתה הסתתרו לסירוגין בכפר ובעיירה - העדה הצטרפה למחנה משפחות של BIELSKI - בניגוד לכל העדויות שקראתי עד עתה על מחנה המשפחות של BIELSKI העדה מספרת על **הוצאות להורג של יהודים חברים לנשק PUSZCZA NALIBOCKA**

PINCZASKA BASIA-569= העדה מספרת על תהליך החיסול של יהודי STOLPCE בעת החיסול ברחו חלק מהיהודים ליער - העדה ובעלה הגיעו לבסוף למחנה המשפחות של BIELSKI

MANSDORF IZAAK-570= העד מספר על מחנה עבודה ב- MIELEC ועל הסדרים הפנימיים- המחנה חוסל ב- 24/7/1944

TESSE MARCELLI - 571 - **העד הוא בן 9 במוסרו את העדות בשנת 1945 - מספרו המקועקע : B 14446 - פלא בעיני כיצד ילד כזה קטן נשאר בחיים אבל עובדה היא - הוא מוסר סקירה מקיפה על כל מה שראו עיניו בכל תחנות חייו העשירים - הוא זוכר פרטי פרטים של אירועים ויודע לתאר אותם בכישרון - הוא זוכר שמות של מקומות ואנשים ומוסר אותם בדיוקנות - עדות בלתי רגילה !!!**

=572-MGR. FRAND HELENA- העדה כותבת משוודיה ב - 8/5/1945 יום סיום המלחמה - זהו מכתב המתאר את קבלת הפנים שזכו לה האסירות בשוודיה - בחלק השני של המכתב יש תיאור חי על תנאי החיים ב - PLASZOW - **יש במכתב ידיעה יוצאת דופן - מלשינים עליה שהיא מטמטיקאית והיא נלקחת לעבוד במכון מדעי בנושא אסטרונומיה**

573 - HOLAENDER M. - חיסול יהודי WIELICZKA

=574-GOLDFINGER- העד נשלח לעבודה במוסך הגסטאפו ב - KRAKOW ב- 1940 ומאז ועד לשחרור העיר היה אסור בכלא MONTELUPICH ומשם יצא לעבודה

575-GRINBAUM ELI- מספר את קורות קהילת JAWORZNO

=576-WROBLEWSKI STANISLAW- העד מספר על "**HOTEL POLSKI**" ב- WARSZAWA - הוא יודע פרטים רבים כולל שמות היהודים שתיווכו בהשגת הדרכונים - אשתו וילדו שהיו במלון יחד עם עוד 470 יהודים שעדיין חיכו לסידור הניירות - הגסטאפו פשט על המלון, הם נלקחו ל - PAWIAK ושם הוצאו להורג - העד היה עד ראיה למעשה

=577-STEINBERG MENACHEM- העד היה רב ב- RIGA - הוא הובא ל- BERLIN למטהו של ROSENBERG הממונה על עניני הגזע ושם **עסק בתרגום מסכתות תלמוד וספר הזוהר לשפה הגרמנית** - מהעדות אפשר להבין שהעד שהה שם עד השחרור

578-GROSS NATAN- סיפורים על WIELICZKA ,GREBALOW ,CZYZYNY

*579-SAPET KAROLA- **משרתת פולניה שעבדה אצל משפחה יהודית מצילה את ילדי המשפחה בחירוף נפש ובסכנת חיים – מרגש !!!**

580-RORNIAN MARIAN- פולני מספר על TARNOW

=581-WEITZ-LIPSCHITZ KLARA- העדה מספרת על מחנה נשים ב- KRATZAU

=582-KAPOTA JAKUB- העד עבד בבית מלאכה של הגסטפו ב - KRAKOW וגר בבית הסוהר 1942/44- MONTELUPICH

583 - DR. GROSSBARD - העד מספר על המתרחש בגטו KULIKOW- הוא משבח את היודנראט **שדאג לאכלוסיה ולא היה מושחת**

=584-HRAD ZOFIA- עדות על חיסול 140 יהודים ביולי 1942 ביער קרוב לכפר TYNIEC - הנרצחים הם יהודים שעסקו בחקלאות והיו להם נחלות ביישובים בסביבת - KRAKOW העדה מצביעה על מקום הקברים.

=585-BIELSKI ANATOL- העדות אינה של BIELSKI עצמו אלא על קבוצת הפרטיזנים בפיקודו - **תיאור ממצה על הלוחמה ב- PUSZCZA NALIBOCKA** - מחנה המשפחות מנה בשלב מסוים 1000 נפשות

=586-HARNDORF FELIX- העד מוסר על שיטת ההתארגנות המחתרנית בגטו- KRAKOW בין היתר הוא מספר על **ועידה של P.P.R. ב- KRAKOW בה השתתפו גם נציגים יהודים - הועידה החליטה לא לעזור ליהודים בגטו כדי לא להסתכן** - כתגובה היהודים עוזבים - בסיום העדות יש הערה האומרת שאין לסמוך על מהימנות דברי העד

KRAKOW WULF JOZEF-587= - העד מתיחס לעדותו של FELIX HARNDORF על גטו
וטוען שאין בה אמת

1942 PILICE WETTMAN SALOMON – 588 - העד מספר על מחתרת לוחמת בגטו

KATZ SZLOJME-589= -העד הצטרף אל הפרטיזנים באזור ZITOMIR ב - 1943 - העד מספר
על קרבות נגד אנשי BANDERA ונגד גרמנים באזור ROWNE

WOLFGANG ADOLF-590= - העד היה במחנה SZEBNIA וברח - הוא התחבר לפרטיזנים
של ARMIA LUDOWA

LIBERMAN ERWIN-591= -העד מציג עצמו כפעיל מחתרת בגטו KRAKOW ובהמשך הוא
מספר על עצמו נסים ונפלאות - **לא אמין !**

WULF JOZEF-592= -העד מזים את עדותו של LIBERMAN תחת המספר M49/591 - הוא
מוכיח שעל עבודה מסוימת הוא קיבל תשלום וכלל לא השתייך למחתרת

593 - עדות זניחה - תורגם

REDER RUDOLF-594= - העד הגיע ל - BELZEC באוגוסט 1942 - **מתוך טרנספורט של
5000 אנשים הושארו בחיים 8** - הוא מתאר את מחנה המות ומזכיר שמות רבים של גרמנים
- העד עושה חשבון מנופח של נספים במחנה זה : 5.000.000 - **לאחר מספר חודשים הוא
מצליח לברוח**

LEWINGER ROMAN-595= -העד מוסר פרטים על מספר אנשי מחתרת שעברו מ- KRAKOW
ל- PLASZOW עם חיסול הגטו - 13/3/1943

ZIMMERMAN LEONARD- 596= - העד מספר את קורות משפחתו ב- 1942/3 LWOW

GROSS NATAN - 597 – העד מתאר את הקשיים העצומים שנתקל בהם יהודי במסווה ארי
המחפש דירה בצורה נואשת כי בזה תלויים חיו - חיפוש דירה ב- WARSZAWA

GROSS NATAN-598= - אחד מסיפורי נתן גרוס על שכניו ב - KRAKOW

HRADOWA GLOWACKA ZOFIA-599 -פולניה מספרת על רצח יהודי SKAWINIA

SZAPIRO TAMARA-600 -נשלחה ל - MAJDANEK אחרי מרד גטו וורשה

HECHT JOSEF-601 -הסתתר בכפרים סביב LAPANOW. הצטרף לפרטיזנים

KANNER SALA-602 -חיסול גטו BEDZIN - AUSCHWITZ-BIRKENAU

FINGER MICHAL-603 -סיפור שבוי מלחמה

BELLER ESTERA - 604* - העדה היא בת 11 במוסרה את מחברת רשמיה ב - 1945 -
זאת אחת העדויות הבודדות על ילדה שמגיעה ל - AUSCHWITZ ונשארת בחיים - **היתה
בבונקר העונשין במחנה משך שלושה חודשים ושרדה ! ! ! ! ! ! ! !**

SEWERYN ALMA-605 -על חיסול מחנה JANOWSKI ועל מחנה PRELUCZNE

LIPSKO ועל PLASZOW - LESNIEWSKA BRONISLAWA-606

RYCZKO ANNA -607= **עדות מבולבלת**

PARCZEW LUBELSKI יהודי - PERELMAN NUCHEM-608

609* – FEICHTAL MENDEL – העד הוא ילד בן 13 במוסרו עדות – משפחתו מקבלת סרטיפיקט מטעם "PALESTINA" ובדרך זאת מגיעים למחנה BERGEN BELSEN למחנה אזרחי חוץ – לפני שנשלחו למחנה הוא היה כמה שבועות כלוא בבית הסוהר ב – MONTELUPICH – **פעם ראשונה אני נתקל בתיאור המחנה לאזרחים זרים המיועדים להחלפה שהתקיים ב – BERGEN BELSEN – בכשרון בלתי רגיל שהיה מעורר התפעלות גם אילו העד היה מבוגר** ובראיה וידיעה רחבה הילד מתאר את ההתרחשויות במחנה עד לפינוי ועד לשחרור – מתוך העדות קבלתי מידע בלתי ידוע על מחנה מיוחד זה – **עדות בלתי רגילה !!!!!**

610 - אלמוני מ - TRZEBINIA העד מספר על מחנות אחדים: BLECHHAMMER ZWITAU , REICHENBACH , LANGENBLAU , **בסוף העדות מצורף שיר שנכתב ב-AUSCHWITZ!**

SCHAFLEFELICJA-611= העדה מספרת על האקציות ב- BRZESKO SLOTWINA הגטו חוסל באוגוסט 1942

DR. NEUMAN ALEKSANDER-612 -שבו בהונגריה

WASSERSTAIN SZMUL-613= העד מספר על שרפת JEDWABNO הוא הצליח לברוח והסתתר באחד הכפרים בסביבה- הפולנים שהסתירו אותו מוסרים עדות ב-5825

TRAUM RUBIN-614= חיסול יהודי RABKA

LEMLER SALOMON-615= חוויה ב - LWOW

GROSS NATAN - 616 – כותרת העדות היא "הספה" – תמונה של דירה בה מתגורר העד במסווה ארי ובה הספה מנוצלת להכנסת אורחים נרדפים הנמצאים בסכנה

GROSS NATAN-617 - על קשר עם פולני אוהד יהודים

LEIBEL NATAN-618 - על BORYSLAW, OSWIECIM, JAWORZNO,

WARKON USZER-619= הצליח לצאת מגטו WARSZAWA השרוף דרך תעלת ביוב

HIMMELBLAU JOZEF-620 - מעיד בפירוט על מחנה ריכוז PUSTKOW

GROSS NATAN-621 - וורשה, החיים מחוץ לגטו

LANDESMAN ANNA-622 - חיה על ניירות אריים

BLUTH TADEUSZ-623 - העד עצמו חי במסווה ארי ועדותו נמסרת מפי ניצולים מ – JASLO ששרדו – עיקר העדות ניתנת על מחנה SZEBNIA שמפקדו היה GRZYMEK הידוע לשמצה

BLUTH TADEUSZ-624 -חי על ניירות אריים

625 - חסר ב - Z.I.H.

RYMPEL LUDWIK-626* - סיפורו של ילד - מרגש !!!!!

SLUCKI MOSZE-627= -העד עם אחיו ויהודים נוספים מצטיידים בנשק עוד בהיותם בגטו, בעיירה RZELWA - **בעת חיסול היהודים הם מצליחים להגיע ליער עם הנשק ומצטרפים לפלוגת הפרטיזנים של DR. ATLAS שפעלה באזור SLONIM** - נובמבר 1942 - אחרי מות המפקד, DR. ATLAS הלוחמים היהודים מתפזרים בין גדודי החטיבה - העד ממשיך להילחם כפרטיזן ואחרי שחרור האזור הוא מתגייס לצבא האדום וממשיך להילחם עד פציעתו בקרב

LEWENTAL ISRAEL-628 - מספר על מחנה STRACHOWICE

LERCHENFELD ANNA-629 - סיפור הצלה ועבודת מחתרת בין יהודי ZAWIERCE

WELNER GENIA-630* - ילדה - סיפור הצלתה

MERENSZTAJN MOSZEK-631 -ברח מ - SOBIBOR - פרטים על המרד - **עדות זהה ב- 1292**

WULC DAWID - 631* - חוויות ילד יהודי בצד הארי של WARSZAWA

KALWEIT JOACHIM - 632 - העד הוא "MISCHLING" - הוא נעצר ונחקר על כך שתיקן משדר חובבים בשביל אחד הקצינים - הוא נשלח ל - STUTHOF ומספר על המחנה

633 - חסר ב - Z.I.H.

TABAKSBLAT IZRAEL-634 - אדם בקי בפרטים רבים על גטו LODZ - לעד יש מידע רב - הוא מצטט מספרים סטטיסטיים בתחום האוכלוסיה, הדיוור, העבודה לפי מקצועות, ההזנה, **בתי הספר שפעלו עדין ב - !! 1943** מספר המורים והתלמידים ועוד - **מסמך חשוב ומעניין!**

DOMBROWSKI BENJUMIN - 635 - העד הוא לוחם בפלוגתו של DR. ATLAS מפקד אגדי של לוחמים יהודים - הוא מספר על קרבות רבים בהם השתתף ועל הצלחות - **במצוד גרמני על הפרטיזנים ב - PUSZCZA NALIBOCKI נפצע DR. ATLAS ומת בידיו של העד - העד מספר על המשך הלחימה תחת פיקוד של רוסי ועל יחס עוין ומשפיל דבר שגרם לו לעזוב את היחידה הזאת ולהצטרף לגדודו היהודי של BIELSKI - עדות זהה ב- 1896**

MULAK KAROL-636* -פולני מוסר פרטים על חיסול המוני של ילדים סמוך לביתו - עדות קשה !!!

LITMAN JOEL-637* -נער יליד 1929 - עבר 12 בתי סוהר ומחנות - הוי בית סוהר וסלנג - יש בעדות שירים ופזמונים - עדות מיוחדת

ZUKER HERSZ-638* -ילד פרטיזן מספר על רצח היהודים בעיירת הולדתו RADZYN ועל הצטרפותו לפרטיזנים איתם יחד לחם ביערות באזור BARANOWICE

639+

TURKELTOJB SYMCHE-640 - העד הגיע למחנה MAJDANEK בסוף 1942 והוא יודע לספר פרטים על סדרי המחנה - **העד מספר שהרעב היה כל כך גדול שאנשים אכלו את הכינים שפלו מבגדיהם**

MAZUR STANISLAW-641 - פולני שהיה כלוא ב-AUSCHWITZ מספר

JOSILEWICZ MONUS-642 - קורות העיירה NOWA SWIERINA - פרטיזן

FULAR FAJWEL- FEDIA-643* - ילד - 1931 - עם פרטיזנים

WEISS GUTA-643 * - העדה היא ילדה בת 10 כשהגיעה עם אימה ואחיה בן 5 חודשים מגטו LODZ ל-AUSCHWITZ - **היא כבר היתה בבלוק המיועדים למות כאשר הגיעה ההוראה מ-BERLIN להשבית את תאי הגז**

FERRI LUIGI-644* - ילד נוצרי - 1932 - יליד MILANO - הולך עם הסבתא היהודיה מ-TRIESTE ל-AUSCHWITZ - העדות נתנה בפני הועדה לחקירת פשעי הנצים בראשות שופט חוקר בשתי ישיבות - הישיבה הראשונה ארכה מ-10 בבוקר עד השעה 7 בערב - **עדות בלתי רגילה !!!**

SIWOSCHINSKY EWA-645 - מצרפת ל-AUSCHWITZ - העדה בהריון ועוברת ניסויים רפואיים אצל MENGELE כדי לגרום להפלה

POPIOL MOTEK-646 - מספר על BIRKENAU ומחנות נוספים

AJDELMAN GENIA-647 - עוברת מחנות - מגיעה ל-AUSCHWITZ **בהריון - ניסויים רפואיים**

SETNER JOZEF-648 - פולני מספר על מחנות ריכוז

CFEFER J.-648= - קטע **מיומן שהעדה כתבה על גטו WARSZAWA במרד** - הבית בו היו נשרף, המחבוא התגלה והיא מובלת ל-UMSCHLAGPLATZ - היא יוצאת לדרך בקרון שדחסו בו 180 איש - רובם נחנקים לפני הגיעם ל-MAJDANEK

STACHER FELA-649* - ילדה - 1931 - ילידת HRUBIESZOW - היתה ב-BUDZIN | MAJDANEK -

650-651 - חסרים ב-Z.I.H

BAKALCZUK MEJLACH-652 - מספר על לחימה בגטאות TUCZIN - LACHWA

BONIOWSKA NINA-653=* - ילדה מספרת על מרד גטו WARSZAWA - עדות זהה ב-1528 ו-3653

654-655 - חסרים ב-Z.I.H

GOLDBERG SZYMON - 656 - העד הגיע ל-TREBLINKA עם משפחתו - הם נרצחו והוא הושאר לעבודה בתוך המחנה - **בתחילה עבד במיון המטען במחנה 1 משך חצי שנה אחרי כן הועבר למחנה 2 שם שרפו את גופות הנרצחים - העד מתאר את תרמית המקלחת ומספר על חלוקת חתיכות סבון שהיו נאספות בחזרה אחרי הרצח - היתה גם תרמית בית החולים שם היה הרוצח האוקראיני לבוש חלוק לבן - מוקד אש בער בתוך בור ולשם הביאו זקנים חולים ונכים - הוא היה מושיב אותם על ספסל יורה בעורפם והם הושלכו**

ללהבות - **תזמורת ניגנה במחנה הראשון בזמן הגעת המשלוחים** - בין הנרצחים היו יהודים מחול'ל שהגיעו ברכבות נוסעים - נרצחו גם 2000 צוענים - העד מספר על שני מקרים שהוא מצא אדם חי כאשר פתחו את תאי הגז - הם הומתו מיד ביריה - העד השתייך למחתרת והשתתף במרד - תפקידו היה להצית את הגדרות והצריפים - המרד פרץ לפני השעה המיועדת - האסירים הרגו מספר גרמנים ואוקראינים ונמלטו דרך הגדרות הקרועות - מעטים נשארו בחיים והעד ביניהם

657 - MIR DONIA - העדה מספרת על KRISTONOPOL עיירת הולדתה - היא גם מספרת על העיירה PRZEMYSŁANY שם הוקם הגטו רק בדצמבר 1942 - העדה מספרת על **התנצרות המונית** בהשפעת כומר ששילם בחייו על כך - גם העדה היתה ביניהם - רוב המתנצרים ששרדו חזרו ליהדות מחוץ לאחדים - ביום חיסול הגטו - 23/5/1943 - **אנשי הגסטאפו לבשו סינרי גומי כמו הקצבים - צלם יהודי שהבטיחו לו ולמשפחתו חיים, אולץ לצלם את הטבח למזכרת** - העדה עם עוד שתי נשים, כל אחת עם ילד, ברחו ליער- פולני הסתיר את כולם בביתו - בנה של העדה נהרג בעת פשיטת הגסטאפו על המחבוא

658 - JEROMINSKI STANISLAW - הציל תנוקת יהודיה מ - KNISZYN - **עדות זהה ב - 1468**

659* - ZALCBERG ESTUSIA-MINTZ ZOFIA-CYTRON MANIA-בית הילד ב- CHORZOW שלוש הנערות מוסרות עדותן - עדותה של ESTUSIA ZALCBERG נמצאת גם ב - 4312

660 - CHOLAWSKI SHALOM-המחתרת החלוצית ב- NIESWYEZ

661- ELMAN SZMARIAHU-העד כותב יומן המתעד ימי חרדה בעיר PRUZANI בנובמבר 1942 - בימי הציפייה לחיסול העיירה אביו מתאבד - המשך היומן מתייחס לתקופה שהעד ואחיו הצטרפו לפרטיזנים ומשתתפים בפעולות רבות - חסר חלק מהיומן

662 - VINITZER ABRAM - העד מספר על העיירה TUCZYN שיהודיה הציתו את הבתים וברחו ליער - במרמה הגרמנים פיתו את הבורחים בהבטיחם שנגמרו האקציות ואחרי שחלק מהיהודים חזר לעיירה הם נרצחו - הוא מספר על "אוטריד הפרטיזנים" איתם השתתף בקרבות, על פציעתו ועל הצטרפותו לצבא האדום לאחר החלמתו

663- VINITZER ABRAM- העד מספר על העיירה HORYN בסביבת ROWNE - העד ניצל מבור ההריגה - אחרי תקופה של מחבוא אצל איכר, הוא מחפש את הפרטיזנים, מוצא אותם ונלחם יחד איתם - באחד הקרבות הפרטיזנים לוקחים גרמנים בשבי - **הוא מקבל רשות לפי בקשתו להוציא להורג 10 גרמנים** - הוא בוחר 10 קצינים, מספר להם שהוא יהודי, מצווה עליהם לכרות בור, מוציא אותם להורג נוכח כל השבויים ומצווה על גרמנים אחרים לכסות את הבור - אחרי השחרור הוא מצטרף לצבא האדום.

664- BACKSZT BERL-העד מספר על יהודי העיירה IWJA - ב- 12/5/1942 התרחשה אקציה גדולה בה נרצחו אנשי העיירה יחד עם יהודים מעיירות הסביבה ביער STANIEWICZ - הוקם גטו מגודר - **ראש המשטרה היהודית וכמה אנשי JUDENRAT הקימו מחתרת מזוינת** - העד מצטרף לפרטיזנים וחלק גדול מהעדות מוקדש לתיאור פעולותיהם

665- BIALOBRODA FISZL-העד מספר על חיסול יהודי LIDA - הוא עצמו הובא לבור ההרגה והצליח לצאת ממנו כשהוא פצוע - העד מצטרף לפרטיזנים ביערות POLESIA

666 - KORNFIELD MOJSZE - העד מספר שברח ממחנה עבודה סמוך ל- REJOWIEC יחד עם חבריו והצטרף לפרטיזנים ביערות PARCZEW - לבסוף הוא מגיע לגדודו של "MAX"

מפקד פרטיזנים שכבר פגשנו בעדויות רבות - העדות עצמה מבולבלת מבחינת סדר ההתרחשויות

LEINSIEDER EDWARD-669- עדות בנוגע ליהודי שתקף ופצע גרמני בגטו PRZEMYSL
העונש : תליה והוצאות להורג

RATLENBACH ZANIA-670- **העדה מספרת על העיירה DOLINA - היא מספרת על 25.000 יהודי הונגריה חסרי נתינות שעברו את העיירה על משאיות וחלקם הוטבעו בנהר DNIESTER** - 300 יהודים הצליחו לברוח ולהסתתר בעיירה - בדרכם חזרה להונגריה הם נרצחו ב - WISZKOW ע"י ה - S.S. - העדה מספרת על קבוצת הפרטיזנים BABIJ על שם מפקדם האוקראיני שהגנה על מחנה משפחות ביער

HALPERIN DAWID-671* -ילד- 1931- הסתתר ב- ROZNIATOW

NOJBLUM LEON-672* - העד הוא ילד המספר את קורות יהודי BRZEZANY – באקצית החיסול התגלה הבונקר בו הסתתר אך הוא מצליח לברוח – **הוא נודד בין כפרים שונים ועובד כרועה - בכל מקום מגלים את יהדותו לאחר זמן קצר – בסוף אפריל 1944 הוא לוקח איתו את כלבו האהוב והולך לכיוון רעם תותחי החזית המתקרבת – הוא מצליח לעבור את קוי החזית אך נאסר כמרגל בצד הסובייטי - לאחר מספר שבועות במאסר קצין יהודי מדבר איתו יידיש משתכנע מדבריו ומשחרר אותו**

GRUNBERG LIDA-673=* - העדה היא נערה שמספרת על האקציה בעיירה MOSCISKI ועל מות כל בני משפחתה

GLOD PIOTR-674- עדות זהה ל-681

BEL JAKUB-675 מספר על יהודי STRYJ

REBHUN JOZEF - 676 - העד מספר על איגוד בעלי המלאכה שהוקם בגטו PRZEMYSL לפי דרישת הגרמנים - העד מספר על הגטו ועל בריחתו לצד הארי

HAUPT DAWID - 677 - העד מספר על האקציות בגטו PRZEMYSL ותוך כדי כך מוסר את שמות הגרמנים שהשתתפו בהן

KNEBEL LEON -679 - מספר את קורות יהודי BORYSLAW

WEITMAN SAMUE L-680 - מספר על PRZEMYSL

GLOD PIOTR -681 - פולני מספר על עזרה לקבוצת פרטיזנים יהודים BORSZCZOW - **עדויות באותו נושא: 674-2479-3684**

IGIEL SAMUEL -682 - גרמני מציל אלפי יהודים מגירוש ב - PRZEMYSL

GLETTNER IZAK -683 - PRZEMYSL - פרטים על מחנה עבודה RZESZOW

DR. SCHATTNER MARK-684-חבר היוזנראט ב- PRZEMYSL

685 - חסר ב - Z.I.H.

GOLDBERG SZYMON -686- - העד הגיע ל - TREBLINKA ונבחר לעבוד במחנה - הוא מתאר את מחנה 1 ואת מחנה 2 - הוא עבד בשרפת הגופות - לפי דבריו השתתף במרד, ברח והצליח לשרוד- **עדות זהה תחת מספר 1246 וגם 656**

687 - RAJZMAN SAMUEL - העד מספר על שהותו ב - TREBLINKA, על פעולות מחנה המות, על מהלך המרד והישרדותו - **קראתי מספר עדויות של יהודים ששרדו את המרד במחנה המות TREBLINKA - מכל העדויות זאת העדות המקיפה ביותר - עדות חשובה מאד !!!** - יוסלה כרמין - עדויות נוספות : בארכיון M49/5041 בארכיון 03/561

688 - CZECHOWICZ ARON -ברח מ - TREBLINKA - מתאר בפרוטרוט את המחנה STANISLAW KON ABE KON - HEJNOCH BRENER - JAKOB BORAKS -

689 SZAJE LACHTMAN - העדות היא מאמר על מחנה TREBLINKA שהופיע באוגוסט 1944 בעיתון סובייטי

690* MAAS ANNA - חיסול בית ילדים ב - PRZEMYSL

691= HIRSCH STEFANIA - העדה היתה בין אחרוני היהודים שעדין חיו בגטו PRZEMYSL ונשלחו ל - PLASZOW - העדה מתארת קורות יהודי העיר עד להכחדתם

692 RYND MAURZYCY-אקצית הגשר בגטו LWOW

693 PISTRAG FEIWEL - ברח ממחנה JANOWSKI - מספר על PRZEMYSL

694 GOTTFRIED MOSZE-מצב היהודים ב- PRZEMYSL

695 DR. REICHMAN HENRIK- פרטים על המחנה לשבויי מלחמה יהודים בהונגריה עדות נוספת של דר' רייכמן במס. M49/1375

696 DR. STEINHARDT ALEKSANDER - העד היה מנהל ב"ח היהודי ב - PRZEMYSL והוא מספר בעיקר על מצב המוסדות הבריאותיים היהודיים מלפני המלחמה ועל המצב בזמן הסובייטים - בהמשך הוא מספר על התברואה האיומה בתחילת הכבוש הגרמני

697 SZYKIER EUGENIA - מ - LODZ הגיעה ל - RAVENSBRUCK, משם לשוודיה-

698 MISKIN JUDYTA- העדה מספרת על מצעד המות בדרכי TYROL סמוך ל - DACHAU ימים ספורים לפני השחרור

699 DR. SZYKIER LEON - חבר יודנראט ב- LODZ

700= SENENZON SZULEM - העד מספר על העיירה הליטאית ISZYSZOK - עיקר הרציחה נעשתה בידי ליטאים - **גרמני שהשתתף בשחיטה לבש סינר וכפפות בזמן הרצח** - בזמן פעולת החיסול התרחשה התנפלות על הגרמנים וחלק מהיהודים מצליח להימלט

702= האחים MERIN - מחבוא בעיר BEDZIN - עדות **באותו נושא ב - 119**

703 SZEFTTEL ABRAM- מספר על MARKSTADT

704 ROZENCWEIG JAN- מספר על ארגון מכבי אש יהודים ב-1941 -SCHLEZIA-

KAHAN RACHEL-706 - העדה מספרת על שהותה ב – KOLOMIJA ועל הברחת הגבול ומגוריה בצד הארי ב - BEDZIN

LESLAU IDA-707 -פולניה הסתירה את משפחת העדה 13 חודשים

LEWKOWICZ GENIA-708-העדה הגיעה ל - AUSCHWITZ עם משלוח מגטו BEDZIN - היא נשאת במחנה עד ליום הפינוי

ROZENBLAT HENRYK-709 -פרטים על מחנה LAGISZA

710+

SZENBERG JOZEF-711-העד מגיע ל - BLECHHAMMER והוא מפרט בצורה מדוקדקת ובהירה את הסדרים בתוך המחנה - העד מספר על תליות פומביות, על הפצצת המחנה ע"י מטוסי בנות הברית - **בהתקרב החזית מטוס גרמני מטיל פצצות תבערה להשמיד את המחנה** - העד נשאר במחנה עד לשחרור

SEIDNER JAKUB-712-העד מספר על מחנה REIGERSFELD בשלזיה עילית

KAHAN RACHEL-713-העדה היתה במחנה EICHTEL ומספרת על המתרחש בו

GOLDFAND FIMA-714-העדה לחמה עם קבוצת הפרטיזנים של KOWPAK שפעלה במחוז PINSK – על מעשיה בשדה הקרב קבלה אות הצטיינות

RAJCHBART ABRAM-715- העד מגיע ל- AUSCHWITZ אחרי חיסול גטו LODZ - אוגוסט 1944 משם נשלח למחנה GORLICE - מסע רגלי למחנה REMENSDORF

KIRSZT WOLF-716-העד מספר על מחנות BUDZYN ו- GLIWICE

PINCZUK IZRAEL-717- העד מגורש מ - ROKITNO למחנה SERN באוגוסט 1942 זהו מחנה איסוף ליהודי הסביבה - היה ביניהם הרב **NOCHIM מ- DOBROWICZ שניבא שאלה ימות משיח ואם יחזיקו אותם במחנה 3 ימים, אפשר לצפות לגאולה – הם מובלים מהמחנה לבורות ההריגה משם העד מצליח לברוח ליער- הוא מצטרף לפרטיזנים**

BLEZOWSKA BRONISLAWA-718- לאחר פעולת החיסול של גטו ROKITNO העדה ואחיה עם עוד 8 יהודים מסתתרים במחבוא ביער- עקב הלשנה המחבוא מתגלה והעדה ואחיה מצליחים לברוח - הם מתקבלים ליחידה פרטיזנית ונשארים איתה עד לשחרור

PERLOWICZ BORIS-719- העד מצליח להימלט ממות ברגע האחרון ROKITNO - הוא מצטרף ליחידה פרטיזנית הפועלת באזורים ROWNE, TARNOPOL, WINICA

WAHRHAFTIG SALOMON-720-העד היה פרטיזן ביערות BARANOWICZ - הוא מספר על כנופיות אוקראינים ובלורוסים שהיו מתקיפים יהודים שהיו בדרכם לחפש את קבוצת הפרטיזנים היהודים שפעלה באזור - גזלו מהם את הנשק ורצחו אותם- **גם ביחידות סובייטיות היתה אנטישמיות גדולה והתנכלו ליהודים**

LATTNER FRANZ-721= - העד מוסר על אקציה שהתרחשה ב- BERLIN תאריך 27/2/1943 ובה נאספו יהודים מרחבי העיר בבית הכנסת לקראת שילוחם ל - AUSCHWITZ - העד מוסר באריכות על המחנה ועל "מצעד המות"

POLLER HERMAN-722 -על SZEBNIA - BIRKENAU - FUERSTENGRUBE

=723 - אלמוני מספר על מחנה KAUFERING - **תחילת העדות מוסרת על מעשה של אכילת בשר אדם במחנה - העדות כולה כתובה באופן בלתי רגיל בשפה עשירה ובדימויים של משורר - מיסמך נדיר !!!!!**

BERMAN SARA-724 -גטו KOWNO-ELBING - צעדת המוות

MISCHLING - HANS J. KALLWEIT-725 - מחנות שונים

GEWURZ ANNI-726= - העדה שהיא ילידת LEIPZIG מגיעה עם הוריה לגטו RIGA - עדות זהה ב-352

CHARCHAS SHLOMO-727 - מספר על יידו RUFJAZEN ועל העזרה ליהודי MIR

TURKELTAUB SIMCHY-728 -פרטים על מושל פולין - FRANK - ועל GLOBOCZNIK

WARGON ISAAK-729 -מוסר פרטים על RADOMSK

SEGAL ALBERT+GRETA - 730 - העדים הם זוג שנשלח מ - BERLIN לגטו LODZ - למזלם פגשו ידידה גרמניה שעזרה להם לשרוד את המלחמה

DORN ISRAEL-731 -מספר על BIALYSTOK-ה מספר הנכון

=731* - GELERNTER MATYLDA - העדה מספרת שילד בן 8 בן של קצין גסטאפו ב - STANISLAWOW קיבל מתנה מאביו ביום הולדתו : לירות בכמה ילדים יהודים

SZAWEC SARA-732 -קורות גטו VILNA

SZAWEC SARA-733= -העדה מספרת על מחנות ב - ESTONIA לשם היא גורשה מ-WILNO היא מתארת את מצעד המוות ממנו היא ואחותה הצליחו לברוח

KAGAN DORA-734 -קורות גטו KOWNO

WIERNIK ITZCHAK-735 - קורות קהילת LOMZA

FRENKEL AARON-736= - העד היה בגטו DRUSKIENIK - עם חיסול הגטו העד ואחותו הצליחו להימלט ליער - העד ארגן קבוצת פרטיזנים קטנה שפעלה באזור GRODNO - העד מספר על פעולתם עד השחרור

JAFE RYWKA-737 -נשים ממחנה NEUMARK במסע רגלי

NAJMARK HELENA-738 -גורל יהודי OSTROW MAZOWIECKI

WERBOWSKI JANKEL-739= -העד מספר על חיסול גטו KOWNO - 8/7/1944 ועל הימים שקדמו לו

740 - WERBOWSKI JAKOB - העד היה שוטר בגטו KOWNE - היה לו שם טוב בגטו - הוא מספר שביום בצוע האקציה לתפיסת זקנים וילדים ב – 27-28 מרץ 1944 נאסרו כל השוטרים היהודים בפורט השביעי - **אף שוטר לא הסכים לגלות לגרמנים את מחבואי הילדים והזקנים** - 36 שוטרים הוצאו להורג והיתר נשלחו למחנות

STUCZYNER WELWL-741=**לאחר השחרור שני יהודים עורכים קרב יריות נגד כנופיה לאומנית שבאה לרצוח אותם בעיירה BRAK נפת OSTROW MAZOWIECK**

742 - BANIEL BLUMA - אם יהודיה שהיתה עם בתה בגדוד פרטיזנים ביערות DEREZYN מספרת על בתה ועל פעולות הגדוד

KAGAN DARA-743-על 60 שברחו מ - PORT ה-9 - KOWNO

LORENZ TADEUSZ-744 - פולני מספר פרטים על חיסול גטו KRAKOW

KAGAN DORA-745= העדה מספרת על פינוי מחנה FRIEDENDORF ב-16/1/1945 - 55 נשים חולות נשארו במחנה והיא ביניהן - כל הנשים קבלו זריקה שמטרתה היתה להמיתן - **חלקן מתו ממש ברגע השחרור וחלקן נשארו בחיים וביניהן העדה**

746 - MANELIS ABRAM - העד יצא מגטו BIALYSTOK אל יערות KNISZYN - העד עמד בראש קבוצה פרטיזנית יהודית שעברה התנסויות קשות אך שרדה והמשיכה להילחם

ROTSTEIN LEIB-747-קורות גטו BIALYSTOK

REZNIK ICCHAK-748=העד היה במחנה שבויים תחת מסווה ארי והצליח לברוח ולהגיע לעיירתו ASTRIN באזור GRODNO - הוא עבר את מחנה הזוועה KELBASIN ומספר עליו - משם יחד עם אחרים הגיע ל - **AUSCHWITZ - תיאור חי של הוי המחנות- מפי העד אני שומע בפעם הראשונה על כך שבמצעד המות התאבדו מלויים גרמנים בגלל הקושי ובגלל הייאוש**

HANDELSMAN JAKOB+GOLDBERG BORUCH-749-שני העדים מוסרים על מעבר השליטה במחנה BUCHENWALD לידי האסירים הפוליטיים- עד אחד מוסר על ארגון קורסים אחדים להכשרת בנאים מבין האסירים - **העדים מוסרים על "חיסול חשבונות" עם קפואים ומלשינים שהגיעו מ - SKARZYSKO** - באפריל 1945 הצטוו היהודים להתיצב למסדר והם לא התיצבו אלא נטמעו בין האסירים- **עדות זהה במספר 5568**

750 - J. N. - ראש הקהילה הפולני של העיירה SUCHEDNIOW מעיד על מעשי רצח ושוד בכפרים הפולניים ותוך כדי כך על טרנספורטים של יהודים מהסביבה ל - TREBLINKA

751 - חסר ב - Z.I.H.

LUSTMAN ANNA-752-שילוח מ - DROHOBYCZ - עדות נגד שני אנשי S.S. שפעלו בגטו

WOSKOBOJNIK CHAWA-753-*-רצח ילדים ב-ROWNE ,SERNIK ו- NOWOGRUDEK עדות זהה ב - 3648

LAZAWERTOW HENRYKA-754=*- **שיר** של ילד המבריה מזון שנפוץ בגטו WARSZAWA

Z.I.H. - חסר ב - 755

Z.I.H. - חסר ב - 756

PIEKARSKI ZURICH-757 - מחנה שבויים ליהודים - רצח שבויים יהודים במסע רגלי

SZTROJZ SZLAMA (TOMASZ MARKO) -759 - העד התחזה כאוקראיני ובתור כזה היה נציג
העובדים הזרים באזור WIENA - היה לו חופש תנועה ועזר לרבים- הוא התפרסם בין
העובדים הזרים וגם הרוסים והפולנים היו פונים אליו - **עדות לא שגרתית**

FEILGUT ARON - **שיר על BIRKENAU** - זכרונות על PLASZOW ועל GROSS ROZEN - 760

LUFTGLAS SALA - מספרת על WADOWICE ועל TRATENAU - 761

762 - **אלמוני** - מספר על PLASZOW

WASSERMAN MAURYCY-763 - מספר על רצח אכזרי- OSWIECIM

KARMEL MARIA-764 - העדה מספרת על העבודה במחנה LICHTENWERDEN במפעל
אריגה וטוויה

URBANOWICZ LUDWIG - העד מספר על MALOGOSZCZ - 765

LAUB RUDOLFINA-766 - מספרת על PIONKI ו- AUSCHWITZ

PINKAS MICHAEL-767* - ילד – 1931 - מספר קורות הישרדותו

BRAUTMAN HENRYK-768 - מספר על ההברחות והמסחר במחנה PLASZOW

WOLFEILER HERMAN-769 - העד מספר כיצד הצליחו שני בניו להינצל ממות

AUSCHEIM MARKUS-770 - מספר על LWOW והסביבה

WETSTEIN HILDA-771 - העדה בת 73 חיה כנוצריה, מספרת על BRAUCHOWYCE

GOLD ADELA-772 - העדה מספרת בקצרה מה התרחש בעיירה WALKI - אקצית החיסול
התרחשה ב- 1942 - העדה ואחותה יוצאות מהגטו ולא מוצאות מסתור אלא רק לינת לילה
פה ושם - העדות נקטעת

DR. ROSENTHAL CHAIM-773 - מילים לזכרו של יקיר העיר KAMIONKA STRUMILOVA

LORANZ TADEUSZ-774 - פולני מספר את שראו עיניו ביום חיסול גטו KRAKOW

KARMEL ADA-775 - מחנה עבודה בשלזיה- MITTELSTEIN

GELBAND ZYGMUNT-776* - קורות הישרדותו של ילד-

ALSTER IZRAEL-777 - מספר על BIEZANOW

ALSTER IZRAEL-778 -אלמוני מוסר על תליית 6 יהודים ב- PLASZOW באוגוסט 1944 -
אחרי תלייתם הגיעה הוראה מ- BERLIN לשחרר אותם

REDLICH EUGENIUSZ-779-מספר על KAZIMIERZ

WASSERMAN MAURYCI-780 - KRAKOW -בריחה דרך תעלות ביוב - מחנה עבודה

KLEIST FRYDA-781=העדה חיה על ניירות אריים והגיעה לעבוד בגרמניה- היא נאסרה עקב
הלשנה אך שוחררה וניצלה

APPEL ALEKSANDER-782 - ימים אחרונים ב- BUCHENWALD

BRAUTMAN HENRYK-783-פקיד ב- PLASZOW - מספר על יהודים סלובקים ב- 1944

LUSTIGER SZMUL-784=העד מספר על מחנות ו- FLOSSENBURG-SCHLIEBEN

PRESSER GERICH-785=* - ילדה שבאה עם אימה מצכיה לפולין ב- 1939 לפני פרוץ
המלחמה- היא מספרת קורותיהן עד שזכו לשחרור

CZARNOCZAPKA JEHUDA-786-פרטים רבים על JAWORZNO

HOLLANDER MAKSYMILIAN-787 מספר על הפינוי מ- SKARZYSKO
ל- BUCHENWALD - בסוף 1944 האסירים הפוליטיים ארגנו משפט שדה לשוטרים ומלשינים

EHRlich CHAIM-788 - גירוש מ- KSIĄZ WIELKI - SŁOMNIK - MIECHÓW

STEINBACH ALTER-789 - BUCHENWALD היה בפרטיזנקה -

FEFER FAJGA 790= העדה מספרת בקצרה על SWIERZ, על PRZEMYSŁANY ועל
המסתור ביער

MALOCH PINCHAS -791= העד יליד TARNÓW חי במסווה "ארי" ועבד כמנהל חשבונות
בחברה גרמנית ב- DEBICA – **היה עד להוצאה להורג של שמונה נערות צעירות בבית
הקברות היהודי - הוא מתאר את שראו עיניו ושמעו אוזניו**

ZELLNER LEON-792* -ילד מספר קורותיו

793 - אלמוני מספר מה קרה ב- ROPCZYCE - דו"ח

794= דו"ח של ועד יהודי DEBICA - ועד היהודים מדוח שב- 30/5/1945 נמצאו ב- DEBICA
51 יהודים - בעדות יש תאריכים של האקציות שנערכו בעיר ובאזור

795 - חסר ב- Z.I.H.

SŁODOWSKI LEJB-796=העד מספר בקצרה על גטו ŁÓDŹ - הוא מעיר ש- **BIEBOW**
הממונה על גטו ŁÓDŹ הוא גיסו של **HIMLER**

SPIELER BARUCH-797= עדות קצרה על המתרחש ב- TARNÓPOL

=798-HEITLER HILARY-798- העד הוא עובד דפוס שמוסר עדות בעלת עניין רב- הוא שהה
ב - AUSCHWITZ שנה בתפקידים שונים ויודע לספר פרטים רבים על המחנה - עיקר
עדותו היא על עבודתו בקומנדו מיוחד של אנשי מקצוע בתחום הגרפיקה והדפוס שרוכזו
ב- - ORANIENBURG ואחר כך ב- SACHSENHAUSEN - הם הוחזקו מובדלים מיתר
האסירים בתנאים משופרים ותפקידים היה לזייף כסף אנגלי ואמריקאי וזיוף דרכונים
ומסמכים אחרים - ב- 1945 פונו ל - MAUTHAUSEN ושם המשיכו עבודתם

=799-FISZMAN BERNARD-799-העד הוא חקלאי מ - KRSZESZOWICE - הוא מספר על גורל
החקלאים היהודים באזור KRAKOW - הוא עצמו מצליח להתחמק מבור ההרגה ומגיע ל -
SKAWINA הוא מספר על יהודי העיירות KALWARIA ו- MYSLENICE שהובאו ל- SKAWINA
זמן קצר לפני החיסול והשילוח ל- BELZEC

=800-KONIGSBERG SAMSON-800-העד מתאר את חיי האסירים במחנה JANOWSKI

=801-KOPELMAN BOLESZAW-801- העד מגלגל סיפור שלא ייאמן - הסיכוי להישאר בחיים
הוא אחד לאלף אך הוא בכל זאת שרד - עובדה !!!- החלק הראשון של העדות מתרחש
בגליציה ובו תיאור מזעזע שעוד לא פגשתי דוגמתו המתרחש בחצר בית הסוהר ב -
STANISLAWOW החלק השני של העדות מתרחש בהונגריה לשם העד ואחיו ניסו להימלט
ונתפסו - האח נפטר בבית הסוהר- העד נשפט למזלו בבית משפט אזרחי ויושב בכלא -
בהתקרב החזית היהודים מבתי הסוהר השונים מרוכזים ב- BUDAPEST גם כאן לא שפר
חלקו - הוא מצליח לברוח ולעבור את קו החזית ונאסר ע"י - N.K.W.D. שלא מאמינים
לתיאוריו

=802-WAJNSZTOK JOZEF-802-העד שהה במחנה PUSTKOW מ - 1940 עד קיץ 1944 כאשר
המחנה חוסל - הוא יודע לספר דברים רבים על מחנה זה

=803-INSLICHT MUNIO-803- ילד מספר על משפחתו ב - TLUMACZ - אביו נרצח בידי כנופית
BANDERA אחרי השחרור !!!!!

=804-JOCHNOWICZ MAJER-804- העד מספר על מחנה PUSTKOW זאת אינה עדות יחידה
המספרת שבעת חיסול המחנה והבאת האסירים ל - AUSCHWITZ, התלווה אל המשלוח איש
מנהלת מחנה PUSTKOW קצין RUFF S.S. שהתערב לטובת האנשים שהביא עימו - הוא
שיבח אותם שהם פועלים מצויינים ולא הסכים שיעשו סלקציה במשלוח זה - הוא דאג
שהם ייצאו למחנה עבודה ב - GLEIWITZ ונפרד מהם בלבביות - בעדות מסופר שהאסירים
העלו הצגה הכוללת שירים בידיש ותוכנה הוא נקמה בגרמנים - ההצגה זכתה להצלחה
גדולה והועלתה כל יום ראשון

=805-NACHMANOWICZ MEJER-805- העד מצליח להרוג קצין גרמני ממש לפני הוצאתו להורג
וברח אל הפרטיזנים - הוא נלחם בחטיבה של גנרל KOWPAK וזוכה למדליות אחדות "על
אומץ לב בקרב"

=806-TENENBAUM DAWID-806- ילד מספר על כך שאמו הליבישה אותו בגדי ילדה, גידלה
שערו וכך הוא הופיע איתה בצד הארי- ZIMNA WODA

=807-MEKLER ANNA-807- ילדה נודדת בכפרים באזור KRAKOW

=808-ADLER EDMUND-808- עם חיסול הגטו ב - LWOW העד נמלט ליער שם הוא נמצא עם
יהודים נוספים מיוני 1943 עד מאי 1944 - נערך מצוד, העד נתפס והובא למחנה JANOW

LEWKOWICZ LEON-809-העד הגיע ל PLASZOW – מ - BORYSLAW - הוא מפרש את פשר הביטוי "KUCZIMUNIE" - מחבוא

REITER JAKUB-810-העד מתאר את המתרחש ב-PLASZOW - העד מספר על יהודי מ-KRAJEWSKI ADAM LWOW שהתחזה כסרן S.S. וביצע אקציות באזור גליציה שישב איתו בבית הסוהר - היהודי היה עוזר בכל מקום שניתן היה – יהודי הלשין עליו

JOSCH MAREK-811=*- העד הוא נער שנולד ב-ZLOCZOW - ב - 1943 הוא נלקח לעבודה בכפר באוסטריה - באפריל 1945 הוא מצטרף לצבא האדום לא לפני שהרג את האיכר אצלו עבד- הוא מגיע עד BERLIN שם נפצע בראשו - הוא חוזר לעיר הולדתו דרך איטליה ורומניה

KOWALSKI ADAM-812-העד מתאר באופן תמציתי מספר מחנות

HONIG PSACHJE-813-העד מספר על מקומות מסתור בכפרים שונים באזור MIELEC על שוד ורצח יהודים מסתתרים, אך גם על עזרת פולנים שבזכותם נשאר בחיים

KALFUS MINA-814- העדה מספרת על AUSCHWITZ ,PLASZOW TARNOW ו- LICHTENWERDEN

GRUNWALD DAWID-815-העד עבד כרשם במחנה הפולנים ב - PLASZOW - העד מוסר פרטים על הסדרים בתוך המחנה - **בינואר 1944 הפך מחנה PLASZOW ממחנה עבודה למחנה ריכוז ופולנים התערבבו עם יהודים**

WAKS R.-816-**עדות חשובה על בונקרים** רבים מאוכלסים בעיקר ע"י יהודים שהסתתרו ב- WARSZAWA - אחרי כשלוש המרד הפולני בקיץ 1944 בונקרים רבים התגלו אך לפי הערכת העד 800 ניצולים יצאו חיים עם שחרור העיר

N.N.-817- פסל- אסיר פוליטי פולני מגיע למחנה STUTHOFF ומתאר שיטת המתה שלא פגשתי עד עתה בעדויות- **העד מספר על קרונות רכבת סגורים הרמטית שיש בהם מתקן המתה בגז**

IZAK IZRAEL - 818 - העד הוא בעל כרכרות בעיר TARNOW ובלשון עממית "בעלעגאלה" - הוא עצמו היה נוהג בכרכרה בגטו והפך עד מהרה לנהג הפרטי של השליט האכזר של הגטו הרוצח ROMELMANN - הוא הסיע את הרוצח בעת האקציות וראה מקרוב את הקורבנות ואת מעשי הזוועה של הרוצחים - הוא מתאר את התמונות בלשון ציורית של עגלון של אדם פשוט שעומד אין אונים לרוב אך עוזר בשעת כושר ומגן בחירוף נפש על אשתו ובתו הקטנה - **העד מספר על נטישת תינוקות רבים ברחבת השילוח** - העדות לא הושלמה - **מסמך נדיר ומרגש !!!**

GABER MARYLA -819- העדה ומשפחתה השיגו אזרחות רומנית ובהסוואה זאת שרדו בכפר קרוב ל- KRAKOW

KALWO OTTO-820-העד מתאר יציאת טרנספורט מ - TERESIENSTADT ליעד בלתי ידוע לנוסעי הקרון - עד מהרה מתברר היעד : AUSCHWITZ

BIEDERMAN SZEWA-821-העדה מוסרת עדות קצרה על מחנה SZEBNIE - עם חיסול המחנה היא מגיעה ל- BIRKENAU - היא מעידה על **התאבדויות רבות על הגדרות המחושמלות** המבצעות אסירות SZEBNIE בהיותן בקרנטינה

KONECZNY JOHAN 822= העד מוסר סקירה שטחית וקצרה על יהודי WIENA - 1938/43

KONECZNY JOHAN-823= העד מציין הוצאה להורג בתליה של ארבעה יהודים בגטו SOSNOWIEC - 23/3/1942 - הוא מספר על האקציה לחיסול הגטו - אוגוסט 1943

SCHEIDLINGER ICCHAK-824= העד הועבר מ- KRAKOW למחנה PLASZOW ב- 13/3/1943 - יומיים מאוחר יותר ביום עבודתו הראשון הוא קבר מאות גויות של זקנים וילדים מגטו B שהגרמנים רצחו - **עדות זהה תחת מספר 4661**

BOJARSKI SZLOMA-825= העד מספר על KRAWINKEL מחנה רצח אליו הוא הגיע בחודש פברואר 1945 - **הוא מספר שמשטר רצחני כזה לא פגש באף מחנה קודם** - שרד בזכות המקרה העיור

GOLD LEIB-826 מ- RADZIECHOW - **זחל החוצה מבור ההריגה** STRUMILOWA KAMIONKA

LIBERMAN DAWID-827= העד מספר בקצרה על העיירה ROZDOL

BAUNINGER ROZA-828 - **תיאור קשה על KAPOK יהודים** ב SKARZYSKO

ERBSMAN BRUNO-829* - KAMIENNA נער מספר קורותיו

MELLER HENRYK-830* - ילד - 1932 - מספר קורותיו ב- KRAKOW

MGR. SALPETER LEIB-832= -חבר היודנראט ב- KRAKOW מספר קורות הקהילה-

833+

REISLER HENRY-834= העד מוסר את דבריו בצורה לא ברורה - הוא מוסר על אקציה שהתקיימה ב- CHARSZNICA בה נורו ביער 80 יהודים וביניהם אביו של העד

WINTER FISCHEL-835= העד מספר על הרציחות ב- CZORTKOW בשבועות הראשונים לכיבוש הגרמני TARNOW - GLEIWITZ העדה מוסרת סיפור של התעללות וסבל

LANGSAM SIDONIA-836= העדה חיה במסווה ארי ומתגלה - היא עוברת עינויים כדי להוציא ממנה וידוי שהיא מרגלת ויהודיה אך ללא הצלחה

GRUENER LUIZA-837=* - הילדה נולדה ב- BERLIN וחוזרת לפולין כי אימה בעלת אזרחות פולנית - היא מגיעה ל- PLASZOW ומכריזה שהיא מבוגרת יותר ומקבלת עבודה - היא ואימה מגיעות ל- BERGEN BELSEN כבעלות נתינות זרה

DOBIECKI-838= כומר המבקש לא לציין את שמו על העדות - מוסר עדות על רצח שתי נשים שהסתתרו במערה ליד SKALA - אביב 1944

839 - **פולני אלמוני מספר על מאסרו כיהודי**- בהמשך על חיסול גטו KRAKOW

LANDAU REGINA-840=* -קורות יהודי LANCUT - **שני ילדי משפחה נחקרים משך שעות שיגלו מקום מחבואה של הדודה אך הם שותקים** - בדרך לבית הקברות הגרמני נותן להם סוכריות ובהגיעם לשם רוצח אותם - **עדות זהה : 2817**

HOLLAENDER MARIA-841 - העדה מספרת על שלושת ה - JULAG - מחנות עבודה שהיו קיימים סביב העיר KRAKOW - היא מתיחסת בעיקר אל מצב הנשים במחנות אלה -

GEISLER ROZA-842 - העדה נפלה לידי ה - GESTAPO ונכלאה בכלא MONTELUPICH - היא מתארת את העינויים שעברה כדי שתודה ביהדותה - תיאור מדויק ומהימן של שיטות החקירה של ה - GESTAPO

LEIDER MANIA-843* - העדה היא ילדה שקפצה מהרכבת יחד עם אימה, אך נשארה לבד כי אימא נורתה - היא בעצמה נפצעה גם כן ויהודים ממחנה KUROWICE מטפלים בה ומאכילים אותה - היא מגיעה אל דודה הנמצא ביער, במחנה משפחות בחסות פרטיזנים מזוינים באזור SWIERZ

WILK SALOMON-844 - מספר על שורה של מחנות

845 - אלמונית מספרת על משלוח הנשים שהגיע מ - PLASZOW ל - AUSCHWITZ באוקטובר 1944 - זאת עדה ראשונה שמספרת על מקום לדוגמא שהיה קיים במחנה MUSTER LAGER - 200 אסירות ישנו במיטות נקיות, אכלו לשובע, התקלחו פעמיים בשבוע ויכלו לצפות בסרט - לא ייאמן!!!!!!

HERSTEIN HENRYK-846 - מסע רגלי לפני השחרור

847* - אלמונית בת 15 - חיה על נירות אריים - נולדה ב - DROHOBYCZ

848 - אלמוני - יהודי על נירות אריים נפטר בדירת סתר - ביתרו את הגופה ושרפו

RAWICZ PIOTR-849 - מספר על מחנה עבודה LEITMERITZ

850 - אלמונית מספרת על המחנה ב - GUNDELSDORF

HOROWITZ ZYGFRYD-851 - העד מספר על חיים בדירות מסתור ב LWOW - WARSZAWA - I

DIAMENT NACHMAN-852 - מ - WARSZAWA - ל - TREBLINKA 1942 - העד מספר על שיטת המתה שראה במו עיניו במחנה - היא הופעלה רק על נשים זקנים וילדים - זאת פעם יחידה שאני שומע על כך - יוסלה כרמין - על משטח עשוי ברזל נדחסו 500 ילדים נשים וזקנים והוזרם עליו זרם מים - כאשר המים הגיעו לקרסוליהם הגרמנים העבירו זרם חשמלי למשטח הברזל והם התחשמלו - העד עבד בהעמסת בגדים שנשלחו מהמחנה והוא הסתתר בקרון תחת הערמה - בריחתו הצליחה

HIRSCHSPRUNG LILI-853 - פולני הציל את חייה

BROGOWSKA KSAWERA-854 - פולניה מספרת על BELZEC

NAIGER JAKUB-855 - מספר על SZEBNIE

856 - אלמוני מספר על מסע של אסירים שיצאו מ - PLASZOW באוקטובר 1944 לכיוון ROSEN GROSS - חלק מהמשלוח מיועד ל - BRUNNLITZ ושייכים ל "רשימת SCHINDLER" וביניהם גם העד - הוא מתאר בפרוטרוט את הימים עד היציאה ליעדם

BEER ABRAHAM-857 - מספר על מחנה JANOWSKI

JANOWSKI על מספר על DR. ZWILING EDGAR-858

MEISLER GREGORZ - 859+860+1+2+863= - **ד"ר מענין שחובר ע"י נציג הועדה הצבאית**
הפולנית שעוסק ביהודים אזרחי פולניה הנמצאים במקומות שונים בגרמניה מיד אחרי
כיבושה - מאי יוני 1945

Z.I.H. - חסר ב - 864

ROZENFELD BLUMA - 865 - העדה מגיעה מ - LODZ ל - AUSCHWITZ ב - 1944
היא מתארת את חייה במחנה

SZAFER RAFAL - 866 - העד היה בגטו KARALICZ עד יוני 1942 עת גורשו היהודים לגטו
NOWOGRUDEK - העד מספר קורות היהודים בשני הגטאות עד חיסולם הסופי

TRAUBE ARON - 867 - העד מספר על העיירה KOZIMINEK ליד KOWEL

WARZECHA DAWID - 868 - העד מספר על LODZ - בנובמבר 1939 גורשו 15.000 יהודים
לערי גליציה - הוא מספר פרטים רבים על הגטו ב - WOLBRUM

ROKITOWICZ MAJER - 869 - העד מספר על יהודי LODZ בשנים 1939/1941

JOHELSON SARA - 870 - העדה נאסרה בצד הארי של WARSZAWA במאי 1943 - היא
היתה כלואה בתחנת המשטרה ברחוב NOWOLIPIE ושם נודע לה על "קבוצת ה - 13" -
מדובר על 13 יהודים בהנהגת בחור צעיר בן 20 ששיתפו פעולה עם הגרמנים בגילוי
בונקרים חבויים בגטו ההרוס תמורת החיים העלובים - היא ראתה את הגטו עולה באש -
בכך המשלוחים העמיסו 150 יהודים בקרון ונשלחו ל - MAJDANEK

Z.I.H. - חסר ב - 871

LIBERMAN ADELA+HINDA - 872 - העדות מספרות על יהודי ROWNE
873/4/6 - נשלח לתרגום אל צפורה

JALOWSKI MORDCHAJ - 873 - העד מספר את קורות יהודי העיירה TOREC עד סוף
1941

RUBINSZTAJN SZLOJME - 874 - העד מספר על גטו WOLOMIN - ה - **JUDENRAT נדרש**
לשלם 2000 זלוטי על כל יהודי שנתפס מחוץ לגטו ונרצח - העד עבד בשיפוץ מסילת
הברזל וראה רכבת שהובילה להשמדה יהודים מ - WARSZAWA - ברכבת 60 קרונות משא
ושלושה קרונות נוסעים למלווים, קרון ראשון, קרון אחרון וקרון אמצעי - **בורחים מ -**
TREBLINKA הגיעו לגטו וסיפרו אך בתחילה לא האמינו להם - העד בורח ל - LOMZA
ומגורש עם יתר היהודים למחנה ZAMBROW - אחרי ריכוזם של כל יהודי העיירות למחנה
התחילו משלוחים רצופים ל - AUSCHWITZ

HERSZKOWICZ PINCHUS - 875 - העד היה בגטו LODZ והצליח להסתתר בעלית הגג של
ביתו כמעט עד לשחרור - עיקר עדותו נסבה על האזנת הרדיו שהיה ברשותו והפצת
הידיעות והחדשות בגטו

STERNFELD MOSZE LEJB - 877 - העד מוסר על תחילתה של התארגנות מחתרית בגטו
KRAKOW

878 - חסר ב - Z.I.H.

MOJZESZ KIN-879* - הסתתר ביער NARAJOW

881 – 880 - חסר ב - Z.I.H.

LEICHTER ROZIA-882=* - העדה היא עדין ילדה בעת מסירת העדות שנולדה בכפר RUDNIK על נהר SAN - הם היו שבעה ילדים בבית - **ההורים לא רצו ללכת לגטו בעיירה LANCUT לכן שידלו את הילדים שכל אחד יציל עצמו כפי מזלו והם מתפזרים לכל הכיוונים** - העדה ואחיה הולכים יחד ובסופו של דבר שניהם ניצולים

METH ARON-883= -העד נשלח מגטו LODZ לעבודה בגרמניה ועבד שם 3 שנים - העד הגיע ל - AUSCHWITZ ומשם למכרה ב - JAWISOWICE - העד נשאר בחיים אחרי מסע המוות וזכה לשחרור- בחוזרו הביתה לא מצא אף אחד מעשרת האחים והאחיות

TRAU RENATA-884*= -ילדה - 1934 - מספרת על קורות משפחתה והקהילה ב- PRZEMYSL

FLEISCHMAN JOZEF - 885 - **העד הוא אחד האסירים הותיקים במחנה AUSCHWITZ** - הוא הגיע למחנה במשלוח 1650 יהודים מ - GRODNO בחודש אוקטובר 1941 ושהה בו עד פירוק המחנה

886-887-888 - חסר ב - Z.I.H.

HOLDER ERYK-889* -ילד בן 8 מספר על STANISLAWOW

HAUPT DAWID-890= - העד מוסר תמונה ממגרש המשלוחים של יהודי ב- PRZEMYSL 8/7/1943 עמדו המוני אנשים במגרש בסביבות **הצהרים הביאו לחם והיהודים קמו בחושבם שהלחם מיועד להם - הם הוחזרו לשבת בעזרת שוטים ומקלות וקצין התחיל להאכיל סוס עם הלחם לעיני האנשים הרעבים - DR. KLINGHOFER קם ומחא על מעשה זה - בו במקום התנפלו עליו בפרגולים ומקלות ורצחו אותו**

DR. LEICHTER JOZEF-891* -נדידה בכפרים באזור LANCUT - עבודה אצל איכר שדאג לו וסיכן את חייו בהחזקתו

BECKER H.-892= -העד מספר על ביקור במכון האנטומי של האקדמיה הרפואית הנצינול סוציאליסטית ב- DANZIG - 29/9/1945 - העד ראה גופות רבים **וסבון עשוי שומן אדם**

893 - **RABINOWICZ FANIA** - עדות זניחה

RABINOWICZ FANIA-894 -העדה מספרת על גטו RIGA ומחנה STUTHOFF

CZARLINSKA ENDZIANA-895 -על מחנה עבודה LUBOMIRZE

JANKIELEWICZ SAMUEL - 896 - שני דברים בעדות זאת **א.** אישור עבודה שהוצא ע"י המפקח הגרמני ב - BARANOWICE המאשר את נחיצותו של העובד - **ב.** נתונים קצרים מספריים של יהודי BARANOWICE בין השנים 1939 - 1944

=MARGOLIN SZMUL-897-העד מספר קורות היהודים בעיירה DOKSZYCE ליד WILNA - לחם ביחידה פרטיזנית - נספח לצבא האדום והמשיך בלחימה עד BERLIN - קיבל אותות הצטיינות

HERMANOWA IRENA-898-עזרה ליהודים - על גורלם של כמה יהודים ב- WARSZAWA

ROZEN SAMUEL-899 מ- STRYZOW - היה ב- 11 מחנות - מספר על GUSEN 2

FREIFELD MENDEL-900-מספר על SACHSENHAUSEN

WAINSZTOK HANNA-901-מחנה עבודה LANGENBILAU

SZWARC TONIA-902* -שתי אחיות וילד בן 4 מסתרים בבור- הילד מתעורר - ביום השחרור חיילי הצבא האדום מוציאים אותם מהבור ומטפלים בהם - לפתע מתחילה התקפת נגד של הגרמנים והחיילים עומדים בה ולא נסוגים כדי לא להפקיר אותם

GOLD CRYSLIA+ROZIA-903* -ילדות אחיות מספרות סיפור הצלתן

KOPEL MANIA-904=* - ילדה שנותרה לבד מכל משפחתה הגדולה מספרת קורותיה וקורות משפחתה- KRASNOBROD

LANDESMAN ANCZEL - 905=* -ילד מ- SKALAT קפץ מרכבת ל- BELZEC יחד עם אחיו- הוא נפרד ממנו ומצליח לשרוד עד השחרור - עדות נוספת ב- M1E/1316

SZTAJNKELLER FRYDERYK-906=* - בזמן מתן עדותו (כנראה 1945) הילד הוא בן שש - המראינת שדיברה איתו בבית הילדים ב- CHORZOW מצינת שהוא לא מסוגל ללכת ועושה רושם לא מפותח - כשמישהו זר דופק בדלת הוא מסתתר מתחת לשולחן- הוא נמסר למשפחה פולנית בעיירת הולדתו ZAWIERCE - שנתיים לא יצא מהבית - קבל מעט מאד מזון והילד מספר "הלכתי בתוך החדר והייתי עצוב אך לא בכיתי... התגעגתי לאבא שלי".

LANDAU JOSEF-907-א מספר על מחנה SAKRAU ע"י GOGOLINA

907-ב " " -מספר על מחנה WISAU ע"י BUNZLAU

907-ג " " -מספר על מחנה FLEJHA ע"י CHEMNITZ

BORGER MAX-908-מספר על מחנה FLEISSBERG

INGSTER SARA + WAINGARTEN GENIA-909-מספרות על מחנה BLECHHAMER

AJZEN SAMUEL-910= - העד מספר על PLASZOW - הוא עבד במחנה PLASZOW בשלבי הקמתו ומספר על הנהלת המחנה לפני בואו של GOETH - לפי דברי העד GOETH הגיע ל- PLASZOW במחצית הראשונה של חודש פברואר 1943

911 - חסר ב- Z.I.H.

ZOIDNER ABRAM-912-מספר על- JOHANSDORF

SZULC ICEK-913-מספר על SWIETOCHOWICE

BORGER MAKS-914=העד מספר על שלושה מחנות בשלזיה

MARKSTADT ועל FUNFTEUCHEN ומספר על Z AidNER ABRAM-915-916

WALDENBURG ו- GROSS ROZEN מחנות על AJZEN SAMUEL-917-918=

HENDLER ABRAM-919=העד מספר על מחנות אחדים

KURFTAG LEJA-920-פינוי מחנות בסוף המלחמה - הישרדות

BRAUDE, ZWITAU : FREJLICH SZYJA-921=העד עובר מספר מחנות בשלזיה עילית

GUENTERBRUEKE מחנה MYRTYN ZELIG-922

WEISBERG MILA-923-מחנות עבודה שונים באזור הסודטים המסופח לרייך

ORTMUND ו- LUDWIGSHAVEN - מספרת על FINKIEL CESIA-924*

GORZELNA JADZIA-925-מחנה עבודה - NEUSTADT - GRUNSBURG - מ.ס. נ.כ.ו. |

ENGLER ABRAM-925=מעיד נגד איש NITSCHKE S.S. שחיסל את יהודי WLODAWA - הרבי
מ RADZIN שהיה גיסו של ENGLER נרצח לפי פקודתו - מעיד שהרבי ארגן פעולה
פרטיזנית - עדות זהה במס. 4007

DR. MELCHIOR SAMUEL-926 - בגטו MANOWICZE ובפרטיזנים

TRAJSTER ESTERA-927 - מספרת על מחנה GABELSDORF

MYRTIN ZELIG-928 - מחנה עבודה בגרמניה - 1940/41

TUCHSZNAJDER ERNA - 929= העדה מספרת על מחנה SPYTKOWICE סניף של
OSWIECIM - בשנת 1941 היו במחנה רק יהודים מהמערב - לפי התיאור התנאים היו
נסבלים ובכל זאת היהודים שהגיעו מהולנד לא החזיקו מעמד

PIEKNY CHAIM - 930 - העד מספר על מחנה TRZYNIEC

PIEKNY CHAIM - 931 - העד מספר על מחנה BUNZLAU

SEGAL SZLAMA-932-מספר על GROSS ROSEN

ROSENBERG LEWEK-933-מחנות שונים בפולין וגרמניה

WADOWSKI BARUCH-934=העד מספר על מחנה JOHANNSDORF בשנת 1940

KOSCIAK SYMCHA-935-מדבר על KRETZENBERG

FRENKEL SZYJA-936-מספר על מחנה BOGOMIN

GUTMAN SZYMON-937= העד הגיע ל - BIRKENAU לאחר חיסול גטו BEDZIN לאחר
מחנה ההסגר הוא נשלח למחנה MONOWICZ שם עבד במפעל כימי מיסודו של I.G. -

FARBEN - **לאחר תאונת עבודה כורתים לו רגל - "במסע המות" הוא ישב בעגלת יד וחברים סחבו אותה - ובדרך זאת שרד - לא ייאמן !!!**

SWARCBAUM ALTER-938 -על מחנה SACKENHEIM - עבדו בשביל I.G. FARBEN

WECHSBERG HAIM-939 -מספר על מחנה SIEMANOWICZ

ROZENBLUM JAKUB-940 -העד מספר על מחנה KRAWINA בשלזיה עילית

KLEINMAN FRAN CZISZKA-941 -העדה מספרת על מחנה GUNTERBRUEKE אליו נשלחה מ- BEDZIN

KLACZKOWSKI BORUCH-942 -מספר על מחנה GLOGONEK

GLICK RELA – 943 – **העדה מספרת על מחנה ZEBRZYDOWICE שהיה על טהרת יהודי HOLLAND הם נשברו מהר מאד והיתה תמותה גדולה – אחרי זמן קצר יהודים פולנים החליפו אותם – המחנה התקיים עד אוגוסט 1944**

SZLEZINGER LEJB-944 -העד מתאר את תנאי החיים במחנה העבודה TARNOWSKIE - GORY העד מגדיר אותו כמחנה איום

FAJNSTADT WOLF-945 -העד מספר על קבוצה מאורגנת שיצאה לפרטיזנים מגטו -OSTROWIEC KIELECKI

GOLDMAN BEREK-946 -מספר על מחנה עבודה LUDWIGSDORF

MARGULIES RAFAL-947=* - העד מספר על מחנה JAWORZNO סניף של AUSCHWITZ - הוא היה בין ראשוני המחנה - **הוא מספר על תלית 26 אסירים כעונש על חפירת מנהרה דרכה התכוונו לברוח - במסע המוות הוא מצליח לברוח ולשרוד**

NEUGEBAUER – 948 - העדה נשלחה מ- BEDZIN למחנה PEISKRETSCHAM לעבוד בשירותי המחנה - היו 600 גברים ו- 30 נשים - **למרות האיסור גברים התראו עם נשים והיו כנראה חיי אהבה סוערים כי העדה מוסרת ש - 12 בחורות נשלחו מהמחנה כי מראה פניהן טוב מדי והן מנהלות אהבהבים**

APFELBAUM JADZIA-949 -מספרת על מחנה SAGAU

ZYCHER DAWID-950 -מחנות שונים

TUCHSZNAJDER ERNA-951 -מספרת על מחנה LAZY

GOTLIEB JONAS-952 -מספר על מחנה SWIETOCHLOWICE

ROZENBLUM JAKUB-953 -העד מספר על מחנה GROSS MASLOWICZ עד חיסולו

LIPSZYC IRENA-954 -העדה מספרת על גטו WISOCK - עם חיסול הגטו היא ובעלה בורחים ליער- **למרות עזרה רבה שקיבלו ממשפחה פולנית הם לא הצליחו להסתגל לתנאי היער - העדה נשארה בחיים במקרה**

PERLAW ARON-955 -על יהודי ROKITNO ואצל הפרטיזנים

MAGDEBURG ליד STRASSFURT -העד מספר על מחנה WEISSMAN JOZEF-956=

BERNSDORF על מחמה -SZTYCKA FELA-957

HIRSCHBERG -העד מתאר בעיקר את התנאים במחנה RECHNIC CWI-958=

GLIWICE על מספרת על מחנה KURTZTAG LEJA-959

LUDWIGSDORF על מספרת על KURZTAG FELA-960

ZORNY FANIA-961=* - העדה היא נערה כפרית מאזור BRODY שמצטרפת עם אמה לקבוצת יהודים ביערות הסביבה - החזית הרוסית שכבר הגיעה אליהם נסוגה והעדה עם אמה נשארות ביער כי העדה חלתה במחלת הטיפוס ולא יכלו להצטרף לנסוגים - **הן עוברות תקופת רעב קשה מאד וניצלות על סף המוות – מרגש !!**

MAUTHAUSEN ו- WIELICZKA על מספר WEINGARTEN SALOMON-962

REISMAN PINEK-963= -העד מספר על מחנה GLIWICE - תנאים משופרים בהשוואה לכל מחנה אחר

WAJNGARTEN SALOMON-964= -העד היה במחנה PLASZOW מאוגוסט 1942 עד מרץ 1943 - הוא מספר שבתקופה זאת היו במחנה גם יהודים מבלגיה, איטליה וצרפת

STERN ESTERA-965= -העדה מספרת על מחנה PARSNITZ בסודטים

DULAG SAKRAU על מספר REJSMAN PINEK-966

KARWINA על מספר REJSMAN PINEK-967

DACHAU ב- יהודים 5 על תלית NISENBAUM JOZEF-968

KRUPINSKI NATAN - 969= -העד מספר את קורות העיירה WISOKI - MAZOWIECK החיסול הסופי התרחש ב-1/11/1942

ZAMBROW -מחנה JELIN I.-970

MARGOLIN SZMUEL-971 -הצטרף לפרטיזנים - מספר על DAGSZYCE

FEINFELD FISZEL-972 -פרטים על מרד גטו BIALYSTOK

WISZNIA WOLF-973= -העד מספר את קורות העיירה DROHOCZYN ליד SEMIATYCZ - **ברח ליער שם פגש פרטיזנים שרצו לרצוח אותו**

FINKELSTEIN MENACHEM-974 -חורבן קהילת RADZILOW - מ.ס. נ.כ.ו.ן

BARAN SIMA-974 -מספרת על מחנות בליטה

WIENER EFRAIM-975 -חיסול יהודי CIECHANOWICE

976 – PERELMAN NATAN - העד היה פרטיזן ב – PUSZCZA ROZNOWSKA
- הוא מספר על מטוס סובייטי שנתקע באזור הפרטיזני בלי יכולת להמריא ומהוה מלכודת
לגרמנים ששמועת המטוס הגיע לאוזניהם – **הם באים ללכוד את המטוס ונופלים לתוך
מארב קטלני**

977 – MAJK MICHAL - עדות זהה ב-390

978=ABRAMICKI JOSEF-העד מספר על GRODEK ליד BIALYSTOK - בנובמבר 1942 פונו
היהודים ל - BIALYSTOK ומשם ל- TREBLINKA

979=BURSZEIN SYMCHA-העד מתאר תמונה דומה לעדות הקודמת על העיירה
KLESZCZEL גם היא באזור BIALYSTOK

980=KAC LIANA-העדה מתארת את מצעד המות של נשים מבלי לציין את המחנה ממנו
יצאה - **פצעי הכפור משאירים עקבות מדממים בשלג הלבן - בשלב האחרון של המסע
העדה ואימה חולות בטיפוס הבהרות - אימה מתה ביום השחרור**

*981=KOWARSKI LEON-נער מ- BIALYSTOK מגיע אל הפרטיזנים ונלחם יחד איתם

982=GERSZOWICZ-העד רשם כרוניקה של אירועים בגטו KOWNE מתחילת הכיבוש ועד
פינוי אחרוני היהודים מהעיר

*983=MARKEWICZ MEIR-ילד בכיתה ג במוסרו את העדות מספר על גורל יהודי
TRESTENA- משפחתו התחבאה אצל איכר מתחת לרפת- כמה בני משפחה מתו בתוך
המסתור ואמו ושתי אחיותיו ימים ספורים לאחר השחרור

984+++ מקור פגום ללא תקנה

*985-KAPLAN TEMA - נערה מסתרת עם משפחתה בכפרים - KNISZYN

986 - חסר ב - Z.I.H.

987 - GOLDSZER BARUCH - העד מספר על חיסול יהודי LOMAZY - **הוא הצליח לברוח
מבור ההריגה למרות היריות שנורו אחריו**

988=PIASEK CHENOCH - העד מספר על *BIELSK PODLASKI* - **הוא מוסר שהיהודים
בעצמם בנו את החומה סביב הגטו - לפני החיסול הסופי הביאו לגטו BIELSK את כל יהודי
העיירות בסביבה 11.000 איש והיתה צפיפות איומה**

989=SZEFTEL L. -העד מספר על התארגנות המחתרת בגטו WILNA - **הרויזיוניסטים
אירגנו קבוצה נפרדת ורק אחרי מות WITENBERG התאחדו שתי הקבוצות - העד מספר
על עזרת GENS למחתרת**

990=GELB JANKEL-העד מספר שהיהודים בעיירה KLECK הציתו את הבתים ו - 400 איש
הצליחו להימלט

991=KAMPEL HANNA-מעידה על פיצוץ המשרפות ב- BIRKENAU בספטמבר 1944 מרד
הזונדרקומנדו ובריתם - הגרמנים צדים את הבורחים עד האחרון - בדצמבר 1944 תולים 4
בחורות יהודיות שסיפקו את חומר הנפץ לפיצוץ

Z.I.H. - חסרים ב - 992-993-994

SWINIK ADAM FINEK-995=* -הילד הוא בן 11 במוסרו את העדות ב-1945 - לעדות רק קשר עקיפין לשואה - כשהרוסים נכנסו ל - IWIENIEC אביו של הילד נשלח לסיביר - בדרך זאת הגיע הילד לרוסיה

ZAJONC PINCHAS – 996 העד הוא ילד המספר על עיירת הולדתו BARANOW ועל העיירה KAMIANKA משפחתו נודדת בכפרים ומסתתרת ביערות הסביבה - **גרמנים רוצחים את כל משפחתו לנגד עיניו והוא עצמו נפצע**

HELMAN BASIA-997=* ילדה מספרת

WECHTER MUSIA – 998 נערה מספרת על גטו SZAWLY שהתקיים עד קיץ 1944 – היא מעידה שגם **הילדים הקטנים ביותר ידעו לשיר את שירי הגטו**

999 - חסר ב - Z.I.H.

DR. LATYNSKI HIPOLIT-1000 -הרעבה עד מות של חולי רוח - KULPARKOW